

BALKANSKA ARENA

FILIP TIRO & ŽORŽE MIGEL

Golconda

IZDAJE:
Golconda
Beograd

www.golconda.rs
comics@golconda.rs

@golconda.rs
@golconda.srb

mi gradimo otok
otok gradi nas

likovi i zbivanja u ovoj priči su izmišljeni,
ali inspirisani stvarnim događajima

ZA IZDAVAČA:
Tanja Riznić

GLAVNI UREDNIK:
Bojan Riznić

SCENARIO:
Filip Tiro

PREVOD:
Bojan Marković

CRTEŽ:
Žorže Migel

DIZAJN, PRIPREMA I
TEHNIČKA OBRADA:
Bojan Jakovljević

BOJA:
Havi Montes i Žorže Migel

LEKTURA i KOREKTURA:
Agencija Mahačma

NASLOVNA STRANA:
Žorže Migel

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

Prema ideji Darka Macana

ŠTAMPA:

ISBN: 978-86-81616-18-5
COBISS.SR-ID 22668809

AMD-Sistem DOO

Zemun, oktobar 2020.

CRNO OGLEDALO
Knjiga #2

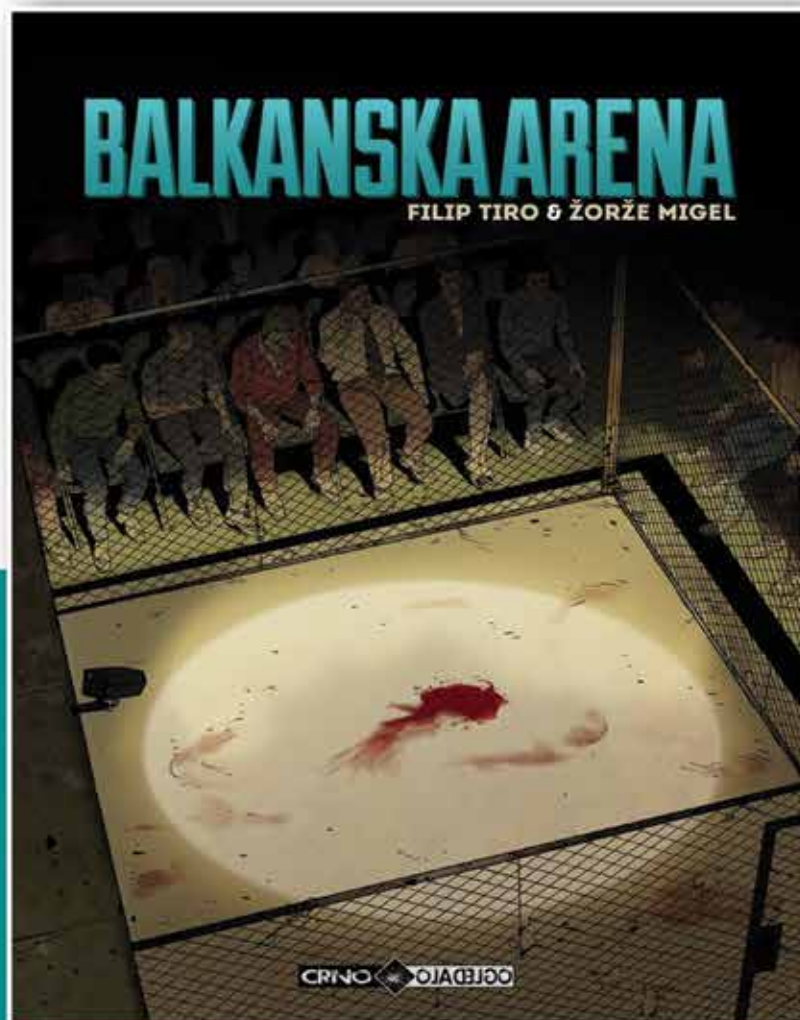
Naslov originala:
* Arène des Balkans

Published under License from Humanoids.
Arène des Balkans Originally published in French by Les Humanoïdes Associés. Copyright ©2020 Humanoids, Inc. Los Angeles. All rights reserved. All characters, the distinctive likenesses thereof and all related indicia are trademarks of Humanoids, Inc. Humanoids is a trademark of Humanoids, Inc. Los Angeles. The story, characters and incidents mentioned in this book are entirely fictional.

All rights reserved.

HUMANOÏDES

© 2020 GOLCONDA (za srpsko izdanje)

CRNO OGLEDALO

2

CRNO OGLEDALO

BOSNA I HERCEGOVINA, OKTOBAR 1993. NAKON NAPADA BOŠNJAČKE VOJSKE HVO* IZDAJE NAREDBU JEDINICI ZA POSEBNE OPERACIJE "MATURICE" DA POUVRATI KONTROLU NAD PODRUČJEM VAREŠA I OČISTI OKOLINU.

* HVO - HRVATSKO VIJEĆE OBRANE (ODBRANE), ORUŽANA FORMACIJA I NAJVIŠE IZVRŠNO I UPRAVNO TELO HRVATSKE REPUBLIKE HERCEG-BOSNE, MEĐINARODNO NEPRIZNATE ENKLAVE NA PROSTORU BOSNE I HERCEGOVINE KOJU JE FORMIRAO I KONTROLISAO VOJNO-POLITIČKI VRH REPUBLIKE HRVATSKE U APRILU 1992.

EVO TI MINDUŠA! UZMI MI NAKIT, SVE MI UZMI... SAMO NE PUSTI SINA DA SPAŠEN!

JA... ZADRŽI SVOJ NAKIT. BEŽI U ŠUMU I SAKRIJ SE! BRZO!

ODLAZI!

E, TA VAM VALJA, MOMCI... OD TOLIKOG RADA ČOVEK OGLADNI!

JESTE LI IMALI SREĆE U LOVU, PORUČNIČE?

JESTE. MALO KO MI JE IZMAKAO, A I TI ĆE POČRKNATI OD ZIME VEČERAS.

A DONEO SAM I TROFEJ!

MINDUŠE, I TO SA UŠIMA!

NISU NI ONE ZA BACANJE... OKAČIĆU IH O RETROVIZOR U DŽIPU!

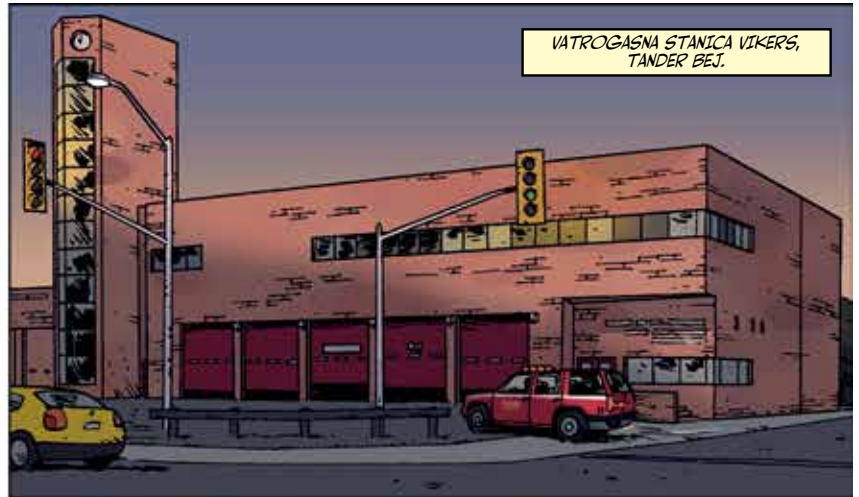
REGION ONTARIO, KANADA.
DVADESET GODINA KASNIJE.

JOŠ JE KLIZAVO...
ZBOG JUČERAŠNJE
OLUJE...

LEPO MI JE
DOKTOR REKAO DA NE
KREĆEM... TREBALO JE
BAR OVOG PUTA DA
GA POSLUŠ...

... AAAAM!
O, SRANJA!

VATROGASNA STANICA VIKERS,
TANDER BEJ.

SHVATAŠ LI TI UOPŠTE KOLIKO SI
NEODGOVORAN, FRENK? KAO DA SLOBODNO
PENJANJE SAMO PO SEBI NIJE DOVOLJNO OPASNO,
NEGO JOŠ IDEŠ SAM! A ŠTA AKO SE JEDNOM
RABJIJEŠ O DNO LITICE? KAKO ONDA
DA TI POMOGNEM?

TRIBA MI TO...
DA NE BIH NAČISTO
PUKAO.

A TVOM SINU TREBA
OTAC! POMISLIŠ LI
IKAD NA BENA, MUKU
MU LJUTU?

KOLIKO JE
VEĆ PROŠLO
OD SAMANTINE
SMRTI? OSVESTI
SE, ČOVEČE! IMAŠ
SINA, KOLEGE, DA
NE POMINJEM SVE
ONE KOJIMA ŽIVOT
ZAVISI OD TOGA
KAKO TI OBAVLJAŠ
POSAO.

... POZIVA SE
PORUČNIK
SOKOL DA
SE ODMAH
JAVI ZAPO-
VEDNIKU,
PONAVLJAM...

POZIV ZA
TEBE, SOKOLE. IZ
HRVATSKE, DELUJE MI
KAO DA JE NEŠTO
OZBILJNO...

22 SATA, AUTO-PUT 17, PRAVAC ZAPAD.

STARIJU OSOBU TREBA DA POZDRAVIŠ S „DOBAR DAN“, A NE SA „ZDRAVO“. „DEDA“ SE U HRVATSKOJ KAŽE „DJEDI“.

A „KURAC“, ŠTA TA REČ ZNAČI? LUEK TO KAŽEŠ KAD SE NALJUTIŠ!

E, TO TI NEĆU REĆI! NAJBOLJE DA NI RODAKE NE PITAŠ DA TI JE PREVEDU, VAŽI?

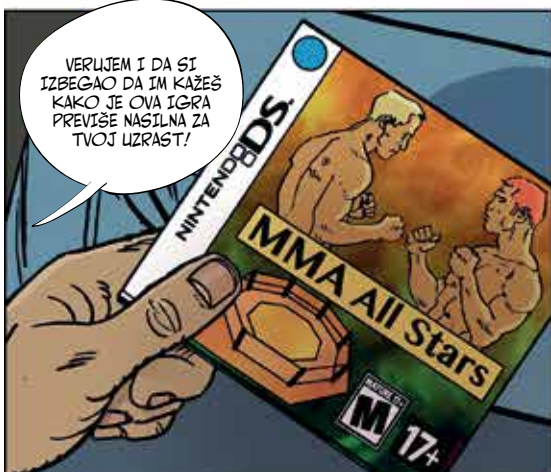
KOJI SI TI SMARAC!

U ŠTA SI SE TAKO ZAGLEDAO?

MA, SAMO IGRAM IGRICU...

TRAŽIO SAM BABI I DEDI DA MI JE KUPE, ZA USPUT.

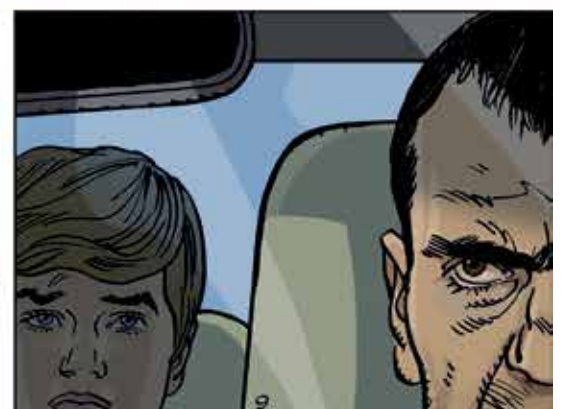
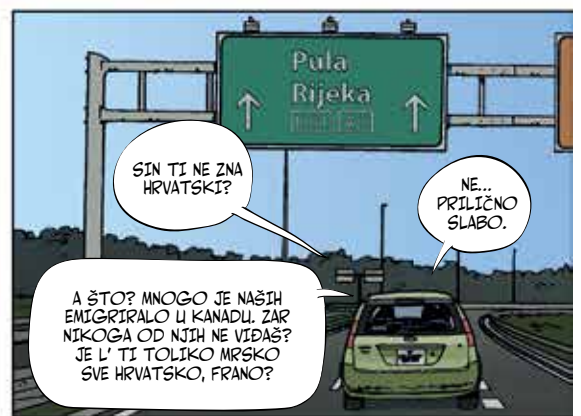
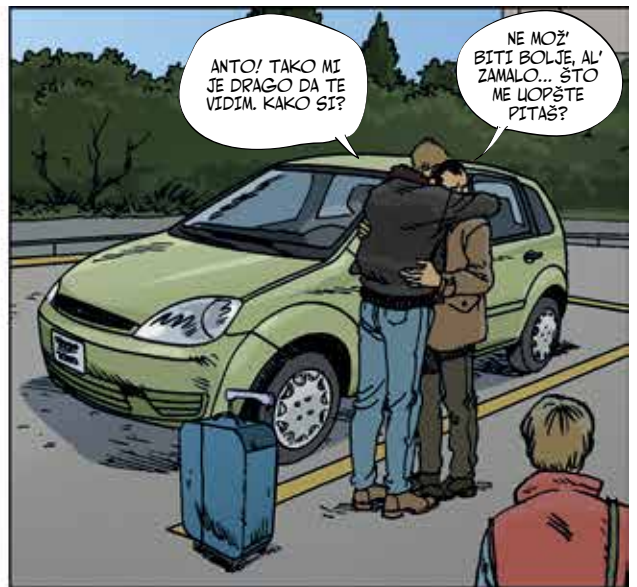

VERUJEM I DA SI IZBEGAO DA IM KAŽEŠ KAKO JE OVA IGRA PREVIŠE NAGILNA ZA TVOJ UZRAST!

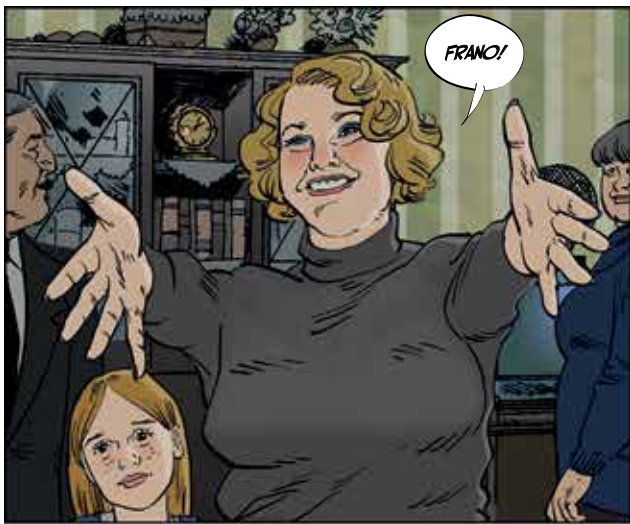

PREKINI SA IGROM!

PFFF! MAMA ME NE BI TOLIKO DAVILA!

FRANO!

VRATIO SE
NAJZAD DOMA
BLUDNI SIN,
A?

ČUJEM DA TAMO RADIŠ KAO
VATROGASAC, LEPI MOJ?

O, FRANO!
I SINA SI
DOVEO!

DA, OVO
JE BEN.

ZDRAVO, BENE! JA SAM
DIVNA, TVOJA TETA. ZNAŠ,
TVOJ TATA MI JE LVEK BIO
NAJMILIJJI BRAT!

SVA SREĆA PA NE RAZUME
ŠTA LAPRDAŠ. BENE, OVO
JE MOJA SESTRA DIVNA.

ČILI SMO
ZA NJEGOVI
MAJKU,
JADNIČAK
MALI.

A OVO SU MOJI VRAŠIČI! SONJA IMA OSAM
GODINA, ZORA 11, DRAŽEN 12, A ONAJ DUGONJA
TAMO JE MARKO - ON IMA 14 GODINA!

GLEDAJ IH
SAMO! DOBRO
SE NISU USRALI
OD SREĆE!

A KUDA
SI TI
POŠLA?

DA SE POZDRAVIM S TVOJIM
BRATOM. ŠTA, JE L' TI SMETA?

IVANA?

MA, KO TE JE BE...

TAKO DAVNO SI OTIŠAO... PITAM SE SEČAS LI ME SE JOŠ.

I DA SVE DRUGE ZABORAVIM, TEBE BIH SE LVEK SEČAO.

JE L' MI I TO TETA? MISLIO SAM DA IMAM SAMO JEDNU.

TO TI JE STRINA... ANTOVA SUPRUGA.

MOŽDA TI NIJE SESTRA, ALI MNOGO JE LEPA!

TO SVAKA-KO.

VIDE LI TI ONO?! POBEGÒ JE KÒ FUNJARA PRE 20 GODINA - **EJ, 20 GODINA!** A SAD GA DOČEKUJU KAO HEROJA! GDE JE BIO KAD NAM JE BIO POTREBAN?

NEKAD JE POTREBNO VIŠE HRABROŠTI DA SE ODE NEGO DA SE OSTANE.

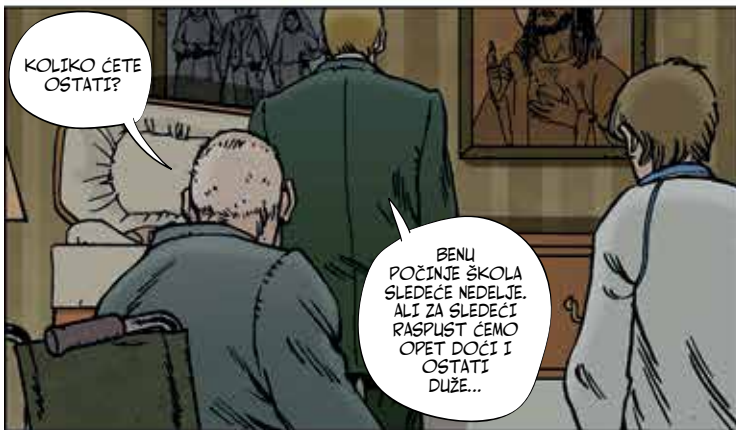

PA DA, I TI GA BRANIŠ! OD MENE SU SVI TRAJILI DA BUDEM ZA PRIMER, A NJEMU POPUŠTALI! I KAD JE OTIŠAO NA DRUGI KRAJ SVETA I KAD OD NJEGA NISMO ČULI NI GLASA, MATORI SU GA LVEK OPRAVDAVALI!

A KO SE JEDINI BRINLO O NJIMA? SAMO JA! JA SAM LVEK BIO TU!

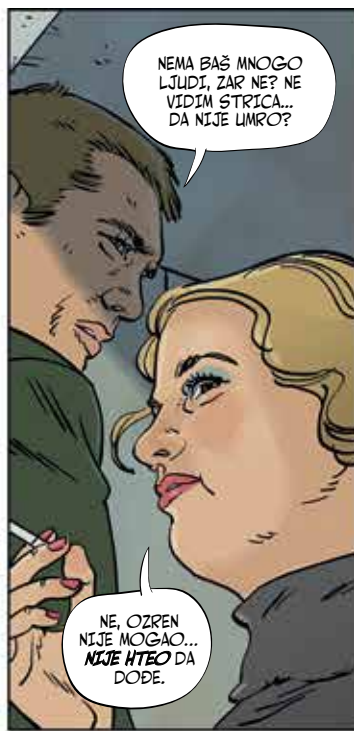
I JA SAM BILA TU, ANTO. VI ŠOKOLI NIMALO NE CENITE ŽENE, ALI MI POSTOJIMO - I VREDIMO MNOGO VIŠE NEGO ŠTO MISLITE.

TAKO MI JE TEŠKO ŠTO NISAM BIO TU DA SE OPROSTIM S NJOM... OSTAVIO SAM VAS NA CEDILJI, I STAROG I SVE OSTALE...

ZNAŠ, I JA SAM SE ODSELILA. ŽIVIM U VRGORCU. SREĆOM, ANTO JE OSTAO. NJEGOV STAN JE DVA SPRATA NIŽE, TO JE SVIMA ODGOVARALO.

NEMA BAŠ MNOGO LJUDI, ZAR NE? NE VIDIM STRICA... DA NIJE LIMRO?

NE, OZREN NIJE MOGAO... NIJE HTEO DA DODE.

STARI JE DUŽAN DO GRLA. NIKAD NIKOME NIJE VRATIO PARE. NI MOJ MUŽ NIJE HTEO DA DODE. TATA MU DUGLJE 10.000 KUNA...

FIZIČKI SE MNOGO PROMENIO. LJUDI SE SAŽALE KAD GA VIDE U KOLICIMA. ALI U SUŠTINI JE OSTAO ISTI... MAMA JE MNOGO PROPATILA ZBOG NJEGA...

KOCKA LI SE JOŠ?

AKO TI BUDE TRAZIO PARE, BOLJE MU NE POZAJMLJUIJ.

NIKAD JE NISI LIPOZNAO?

O ČEMU ONI PRICAJU?

ISMEVAJU ME, KAO I TEBE. MISLIM DA IM NAJVIŠE SMETA ŠTO NISMO POPUT NJIH.

DA JE BAKA TU, NE BI SE USUDILI.

DA NE MORAM, NE BIH DOŠAO NA SAHRANU. SUVIŠE JE TUŽNO.

TATINU MAJKU? NE, NISAM JE VIDEO ČAK NI NA SLIKAMA.

BAKA JE LIEK BILA DOBRA PREMA MENI...

ONI ŠTO PRVI ODU,
PRVI ĆE PRONAĆI MIR.
ONIMA KOJE ODABERE,
BOG ĆE PODARITI
MILOST I UTEHU.

KATARINA JE
VOLELA BOGA - I
BOG VOLI NJU...

ZBOGOM,
MAMA...

BUDI
HRABAR,
ROK.

MAMA, TAKO
MI JE TEŠKO! NE
MOGU VIŠE...

ANTO! BRZO!
ONESVESTIO
SE!

DRŽI GA, DOBIO JE NAPAD!

ŠŠŠ... BIĆE SVE U REDU, DUŠO. SVE ĆE BITI U REDU...

TATA! HOĆE LI ROK UMRETI?

LAGANO, ANTO. SMIRIO SE...

ETO, SAD JE SVE U REDU...

HOĆEŠ LI DA GA JA POGLEDAM?

A KOJI ĆEŠ MU TI? DA NISI SAD POSTAO I DOKTOR? MISLIŠ DA JE OVO PRVI PUT, DA ĆEŠ MU TI BOLJE POMOĆI NEGO MI?

NE, ALI VEĆ SAM BIO U SITUACIJI DA POMAŽEM EPILEPTICARIMA. ODLIČNO SE SNAZIŠ... ZNAM KOLIKO JE TEŠKO TO RADITI SVAKODNEVNO.

ZNAŠ TI ĐAVOLA... BLAGE VEZE TI NEMAŠ, TVOM MALOM NIŠTA NE FALI!

ZNAM, ANTO, I ŠTA JE BOLEST I ŠTA JE SMRT.

IDI ODAKLE SI DOŠAO, PA TAMO NJIMA SOLI PAMET! NAMA OVDE NE TREBAŠ! ČUJEŠ LI ME? NE TREBAŠ NAM!

ANTO! PREKINI I ULAZI U KOLA!

MAMA! SMENO LI DA UZMEMO LOFTU IZ KOLA?

PA ZAR LI SVEČANOJ ODEĆI?

PAZIĆEMO!

ROK! SMEM LI DA UDEM?

JESI LI DOBRO? UPLAŠIO SI ME!

ŠTA SI MISLIO, DA ĆU SE PRETVORITI U VAMPIRA ILI VUKODLAKA? NITI JE NOĆ NIT PUN MESEC.

ROK MORA DA SE ODMARA. IZLAZI!

HOĆES LI MI POMOĆI DA SPREMIM POSTELJINU, FRANO?

TATA!

TREBA DA POMOGNEM IVANI. IDI NAPOLJE DA SE IGRAŠ S RODACIMA.

ALI, TATA...

KLIK!

ČUO SI OCA! IDI DOLE SA OSTALIMA!

TUTANJ!

ŠTA VAS JE SPOPALO, FRANO?

MA, NIŠTA...

MUŠKA POSLA, JE LI? ZATO NEČEŠ DA MI KAŽEŠ... PRE ĆE BITI KLINAČKA POSLA!

ČIM DECA UŽINAJU, KREĆEMO. LOŠE PODNOŠIM PUT.

BOLJE DA POĐEŠ I TI. ODVEDI SINA U HOTEL, ODMORITE SE MALO.

A GDE JE BEN?

DAKLE? GDE VAM JE RODAK?

KO ĆE GA ZNATI... VALJDA JE OSTAO NAPOLJU.

MALTRETIRALI SU GA! OTELI SU MU TELEFON I BACILI GA U ŠUMARAK! BEN GA SIGURNO I DALJE TRAJI TAMO!

DRUKARO!

TI DA ĆUTIŠ! SMESTA POLAZI SA STRICEM DA POMOŽNETE BENU DA NADE TELEFON!

HALO, OVDE BEN SOKOL. OSTAVITE PORUKU...

BENE!
BENE!

BACIO SAM GA TAMO...
OTPRILIKE...

IDI KUĆI,
MIČI MI SE S
OČIJU!

BENE!
BENE!

BENE!

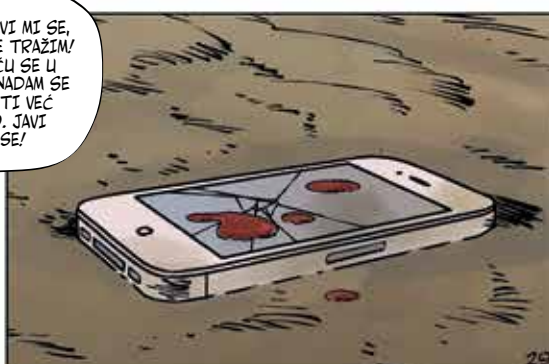

TRAŽIM
SINA! DA GA
NISTE MOŽDA
VIDELI?

HALO, OVDE BEN SOKOL.
OSTAVITE PORUKU...

BENE! JAVI MI SE,
SVUDA TE TRAZIM!
VRATICU SE U
HOTEL. NADAM SE
DA SI TI VEC
TAMO. JAVI
MI SE!

NE, GOSPODINE SOKOLE, NISMO VIDELI VAŠEG SINA. JESTE LI MU DALI KARTICU ZA ULAZ?

ŽAO MI JE, GOSPODINE, ALI AKO NEMA KARTICU, NIJE MOGAO DA UDE U SOBU.

STARI, DA LI SE BEN VRATIO DO TEBE?

NE.

GDE JE NAJBLIŽA POLICIJSKA STANICA?

KAŽEM VAM, OVO JE **HETNO!**

SMIRITE SE, GOSPODINE! SEDITE OVDE I SAČEKAJTE.

VIDITE DA IMA LJUDI KOJI SU DOŠLI PRE VAS.

NE RAZUMETE ME! MOJ **SIN JE NESTAO!** VAŽAN JE SVAKI TRENUTAK!

Franjo Stimac

JASNO MI JE DA STE ZABRINUTI, GOSPODINE SOKOLE, ALI NIJE PROŠLO DOVOLJNO VREMENA DA BISMO PODIGLI UZBUNU.

MALO SE POSVADAO S RODACIMA, ZAR NE? KAD GA PRODE BES, BRZO ĆE SE VRATITI.

ON NE POZNAJE GRAD. MOŽDA SE IZGUBIO DOK JE TRAZIO TELEFON, PAO NEGDE, **MOŽDA JE POKREDN!**

VERUJTE, NIJE DOBRO DA ODMAH POMISLJATE NA NAJGORE. U VEĆINI SLUČAJEVA SVE SE RAZREŠI NA NAJLAKŠI MOGUĆI NAČIN I DETE SE VRATI KUĆI. SAVETUJEM VAM DA SE VRATITE U HOTEL I TAMO GA SAČEKATE. VRATIĆE SE KAD SE ODLJUTI I KAD MU GLAD NADJAČA STRAH OD KAZNE.

PRIČATE KOJEŠTA! BEN **NIKAD** NE BI URADIO TAKO NEŠTO!

RODITELJIMA TO LVEK ZVUČI GLUPO! ALI ZAR MI NISTE REKLI DA VAM JE SUPRUGA UMRLA I DA ON ŽIVI S BABOM I DEDOM? DA LI STE **SIGURNI** ŠTA SVE VAŠEM DETETU MOŽE DA PADNE NA PAMET, GOSPODINE SOKOLE?

OSIM... AKO NEMATE NEKI DRUGI RAZLOG ZA ZABRINUTOST? DA LI BI NEKO ŽELEO DA NAUDI VAŠEM SINU?

NARAVNO DA NE! ON NIKOGA ODAVDE NE POZNAJE. KO BI ŽELEO DA MU NAUDI?

A VAMA? DA LI BI **VAMA** NEKO ŽELEO DA NAUDI?

N-NE... NE. NIKO... NIKO MI NE PADA NA PAMET.

ANTO! IVANA!
OTVARAJTE!

FRANO, TO
SI TI! ŠTA JE
BILO? ZNAŠ
LI TI UOPŠTE
KOLIKO JE
SATI?

JE LI
ANTO
TU?

ANTO? DA,
SAMO ŠTO
SE VRATIO. U
DNEVNOJ SOBI
JE, TREŠTEN
PIJAN. FRANO,
NE/NE IDI
TAMO!

NEĆETE VALJDA
OPET DA SE
TUČETE?! JESI
LI I TI PIJAN?
FRANO! RECI MI
ŠTA SE DEŠAVA!

BEN JE
NEŠTAO!
ETO ŠTA SE
DEŠILO.

GDE JE?

HEJ!

A ŠTA JE
OVO? JE
LI?

ŠTA SE DESILO BENU?
JE L' NEŠTO NIJE U
REDU?

BEN JE NESTAO U ONOM ŠUMARKU
IZA ZGRADE I NEMA NI TRAGA NI
GLASA OD NJEGA...

ZABOGA, TO JE STRAŠNO!
ALI OTKUD TI IDEJA DA BI
ANTO...

IZVINI, ANTO. NE
ZNAM ŠTA ME JE
SOPALO...

**GUBI
SE!**

OPROSTI MI,
MOLIM TE.
TOLIKO SAM
SE ZABRINIO
ZA BENA, A TI
SI MI PRETIO...
JA... SKROZ SAM
SIŠAO S LIMA...

**REKOH TI DA SE GUBIŠ!
VEĆ SI NAPRAVIO DOVOLJNO
ŠTETE ... ŽELIM TI DA
PRONADEŠ SINA, ALI SADA
NAS OSTAVI NAS NA MIRU.**

POMOĆI
ČEMO TI, STRIČE!
POTRAŽIĆEMO BENA,
SVI ZAJEDNO!

TI DA SE NE
MEŠAŠ U ONO!
JESI LI NE ČUO,
ROK? NEKA IDE.

NEKOLIKO SATI RANIJE, U ŠUMARKU...

VRACAJ MI TELEFON!

KAD TE BUDEM...

DOBRO, DOBRO!
EVO TI GA, NA!

AJ,
ZDRAVO,
TUPSONE!

RAZBIJEN
JE, SKROZ...
JOS!
POSEKOH SE!

MMMF...
HMMM...

